

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Орхон сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/6/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

БУЛГАН АЙМАГ 2021 он

Булган аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд

Тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр

Утас: 70342580 Цахим хаяг:
ankhbayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342716 Цахим хаяг:
enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Гэрээт аудитор: У.Мөнхчимэг

Утас: 99221627 Цахим хаяг:
Chimgee_chn@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	5
2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	5
2.2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3. Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4. Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө /өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	12
2.5. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	13
2.6. Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	17
3. Аудитын тайлан	289
3.1. Ерөнхий зүйл.....	19
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	19
3.3. Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....	20
3.4. Материаллаг байдал	20
3.5. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	20
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө.....	20
3.5.2. Авлага.....	210
3.5.3. Бараа материал.....	221
3.5.4. Үндсэн хөрөнгө.....	232
3.5.5. Өр төлбөр.....	23
3.5.6. Засгийн газрын хувь оролцоо	253
3.5.7. Орлогын данс.....	294
3.5.8. Зардлын данс.....	295
3.6. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар тодруулга.....	275
3.7. Шилэн данс.....	27
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	27
3.9. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	28
3.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	29
4. Менежментийн захидал.....	29

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. Аудитын гэрчилгээ

БУЛГАН АЙМГИЙН ОРХОН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ОРЛОГЧ Ж.ЭНХТУЯА ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Булган аймгийн Орхон сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган аймгийн Орхон сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторовн ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 7 зорилтын хүрээнд 9 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 92.8 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/			
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>666645261.32</u>	<u>722012581.18</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	126536709.38	127754174.84
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	11873.08	0.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	126524836.30	127754174.84
3121	Төгрөг	126524836.30	127754174.84
31211	Төрийн сангийн харилцах	126469376.59	12754174.84
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	55459.71	0.00
33	АВЛАГА	342538841.67	385151382.40
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1144757.40	2923615.48
335	Бусад авлага	341394084.27	382227766.92
3351	Байгууллагаас авах авлага	3707860.00	6040000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	337686224.27	376187766.92
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	197569710.27	209107023.94
351	Түүхий эд материал	51724735.63	37282976.11
35110	Тусгай зориулалттай материал	30257400.44	17172044.11
35130	Эм боох материал	21467335.19	20110932.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	663400.00	1551632.43
354	Хангамжийн материал	145181574.64	170272415.40
35410	Бичиг хэргийн материал	2340055.00	1886555.00
35420	Аж ахуйн материал	8381342.00	8801312.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1346000.00	3494000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3238480.00	5794100.00
35450	Барилгын засварын материал	4780600.00	6633847.00
35460	Хүнсний материал	12880298.29	4628690.24
35470	Бусад хангамжийн материал	112214799.35	139033911.16
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2453013110.08</u>	<u>2545703023.83</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2453013110.08	2545703023.83
392	Биет хөрөнгө	2332707259.93	2422642190.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1772103884.05	2303355118.84
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-216477472.98	-541669221.53
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	268748015.00	257034685.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-133622610.33	-144872397.77
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	295658788.24	275850562.63
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-203159960.30	-97511966.75
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	205181524.62	153472004.22
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-115966385.87	-58748384.34
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1921960.00	1921960.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	414916874.72	121181824.82
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-159024893.80	-49667331.45

39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	174503575.00	174503575.00
39217	Ном	27923961.58	27791761.58
393	Биет бус хөрөнгө	120305850.15	123060833.58
39301	Програм хангамж	4797000.00	6845000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3852416.54	-3494166.42
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	119710000.00	119710000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-348733.31	
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	13648830.10	1961994.10
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	13648830.10	1961994.10
413	Өглөг	13648830.10	1961994.10
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	73546.00	1821954.10
4136	Бусад өглөг	13575284.10	140040.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	13575284.10	30000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	110040.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3106009541.30	3265753610.91
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3106009541.30	3265753610.91
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	879562126.62	864346438.62
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1017307087.73	1191918112.03
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	899932036.15	1018564110.81
51220	Тайлант үеийн үр дүн	117375051.58	173354001.22
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1209140326.95	1209140326.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3119658371.40	3267715605.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,600,376,500.87	2,845,019,932.32
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	124,908,564.08	132,360,570.16
110	Орлогын албан татвар	52,135,981.45	61,656,493.29
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	52,135,981.45	61,656,493.29
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,089,356.00	12,360,573.00
110003	Хөрөнгийн орлого	12,843,322.48	15,648,883.79
110008	Шууд бус орлого	32,203,302.97	33,647,036.50
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,992,000.00	2,701,000.00
113002	Бууны албан татвар	1,992,000.00	2,701,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	70,780,582.63	68,003,076.87
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	36,528,107.63	18,544,857.87
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5,495,100.00	5,735,165.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	22,552,000.00	6,862,700.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,961,767.63	5,946,992.87

Орхон сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж	519,240.00	-
1181	Газрын төлбөр	-	4,534,619.00
118101	Газрын төлбөр	-	4,534,619.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	34,252,475.00	44,923,600.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	31,901,975.00	43,743,575.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	438,000.00	509,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,912,500.00	671,025.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	160,397,056.79	299,562,994.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	159,997,056.79	299,462,994.16
120002	Хүүгийн орлого	23,796,978.00	26,778,884.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	136,100,578.79	123,403,603.78
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,663,275.86	38,846,499.28
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	56,437,302.93	84,557,104.50
120009	Бусад орлого	99,500.00	7,390,600.09
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	-	110,018,713.43
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого бараа материал	-	31,871,192.86
121	Хөрөнгийн орлого	400,000.00	100,000.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	400,000.00	100,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,315,070,880.00	2,413,096,368.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	959,762,300.00	1,044,734,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	959,762,300.00	1,044,734,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	352,841,367.00	242,168,207.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	344,086,377.00	224,557,078.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,754,790.00	17,005,429.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,000,200.00	605,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,000,317,293.00	1,103,033,071.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	635,929,966.00	679,048,000.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,048,127.00	3,303,621.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	307,097,900.00	333,050,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	56,241,300.00	87,630,850.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2,149,920.00	23,160,990.00

134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,149,920.00	23,160,990.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,388,511,323.06	2,570,359,793.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,388,511,323.06	2,570,359,793.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,882,127,793.48	1,996,529,823.59
210101	Үндсэн цалин	967,422,394.57	1,113,700,692.09
210102	Нэмэгдэл	737,097,731.36	820,909,279.10
210104	Урамшуулал	140,002,402.00	201,814,196.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	83,315,895.21	79,660,291.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	7,006,366.00	11,316,924.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	124,217,954.62	138,290,931.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	85,681,976.23	95,488,383.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,715,891.44	11,226,016.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,772,393.18	8,980,560.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,861,655.33	2,043,389.04
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,186,038.44	20,552,581.90
210301	Гэрэл, цахилгаан	199,639,372.60	228,898,400.00
210302	Түлш, халаалт	13,588,612.00	12,967,690.00
210303	Цэвэр, бохир ус	185,447,120.60	214,289,840.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	603,640.00	1,640,870.00
210401	Бичиг хэрэг	53,862,601.00	55,455,464.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,746,618.00	7,089,317.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	33,275,874.00	32,115,107.00
210404	Ном, хэвлэл	4,136,900.00	4,053,272.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	42,200.00	597,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,087,030.00	3,593,230.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	6,566,679.00	7,093,678.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,300.00	63,400.00
2105	Нормативт зардал	-	850,260.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	94,554,173.52	68,739,070.22
210502	Хоол, хүнс	44,225,500.94	39,217,375.57
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	49,632,372.13	27,623,544.65
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	696,300.45	1,898,150.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,933,480.16	6,220,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	200,000.00
210604	Урсгал засвар	26,000.00	129,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	26,907,480.16	5,890,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,140,200.00	4,212,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,140,200.00	4,212,500.00
		11,592,417.00	9,781,716.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,193,649.00	7,748,416.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	526,000.00	1,296,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	356,630.00	296,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	353,438.00	320,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	154,000.00	121,000.00
210807	Газрын төлбөр	8,700.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	394,765,200.01	371,230,450.18
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	129,529,156.54	69,418,959.70
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,968,703.20	13,884,922.80
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	247,267,340.27	287,926,567.68
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	506,383,529.58	573,829,969.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,809,265.00	7,485,028.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,974,200.00	5,289,940.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,107,600.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,727,465.00	2,195,088.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	435,817,059.00	505,826,862.40
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	433,093,766.00	494,267,600.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,723,293.00	11,659,262.40
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44,757,205.58	60,518,079.14
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44,757,205.58	60,518,079.14
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>211,858,177.81</u>	<u>274,860,139.19</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	94,481,126.23	101,306,137.97
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	10,292,712.23	14,620,537.97
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	23,500,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(94,481,126.23)	(101,306,137.97)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>117,377,051.58</u>	<u>173,554,001.22</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2605841079.80</u>	<u>2693861061.25</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	<u>124908564.08</u>	<u>132360570.16</u>
110	Орлогын албан татвар	52135981.45	61656493.29
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	52135981.45	61656493.29
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7089356.00	12360573.00
110003	Хөрөнгийн орлого	12843322.48	15648883.79
110008	Шууд бус орлого	32203302.97	33647036.50

113	Хөрөнгийн албан татвар	1992000.00	2701000.00
113002	Бууны албан татвар	1992000.00	2701000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	70780582.63	68003076.87
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	36528107.63	18544857.87
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5495100.00	5735165.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	22552000.00	6862700.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7961767.63	5946992.87
118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж	519240.00	
1181	Газрын төлбөр	0.00	4534619.00
118101	Газрын төлбөр		4534619.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	34252475.00	44923600.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	31901975.00	43743575.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	438000.00	509000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1912500.00	671025.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	151971170.72	129947223.09
120	Нийтлэг татварын бус орлого	151571170.72	129847223.09
120002	Хүүгийн орлого	23796978.00	26778884.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	91914220.00	95677739.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	91914220.00	95677739.00
120009	Бусад орлого	99500.00	7390600.09
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	35760472.72	
121	Хөрөнгийн орлого	400000.00	100000.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	400000.00	100000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2328961345.00	2431553268.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	959762300.00	1044734100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	959762300.00	1044734100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	366731832.00	242625107.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	344086377.00	225013978.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21645255.00	17005429.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1000200.00	605700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1000317293.00	1121033071.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	635929966.00	697048000.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1048127.00	3303621.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	307097900.00	333050600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	56241300.00	87630850.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2149920.00	23160990.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	2149920.00	23160990.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2229238545.72	2374121828.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2229238545.72	2374121828.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1644796172.14	1739323399.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	966812332.00	1107368449.54
210101	Үндсэн цалин	714078554.00	761216468.35
210102	Нэмэгдэл	153353259.00	253275282.19
210104	Урамшуулал	75456125.00	64554446.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	23924394.00	28322253.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	124629953.38	144554989.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	85516907.30	97533754.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10011242.37	13283304.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7904176.55	9063059.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1932849.90	2167920.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19264777.26	22506951.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	200327672.00	229307127.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	13543598.00	12343690.00
210302	Түлш, халаалт	184615434.00	216362567.60
210303	Цэвэр, бохир ус	2168640.00	600870.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48591825.00	57272419.00
210401	Бичиг хэрэг	5037610.00	5653117.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29920965.00	29273980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4515300.00	4044872.00
210404	Ном, хэвлэл	174200.00	597200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2515600.00	5129500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6428150.00	12573750.00
2105	Нормативт зардал	96053602.72	62219671.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	39440868.72	38817164.00
210502	Хоол, хүнс	54781084.00	20172457.40
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1831650.00	3230050.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21957802.00	8108978.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1139000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	90000.00	75000.00
210604	Урсгал засвар	20728802.00	8033978.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9140200.00	4212500.00
210702	Дотоод албан томилолт	9140200.00	4212500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11792696.00	10465375.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10388928.00	8432075.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	526000.00	1296000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	356630.00	296300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	358438.00	320000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	154000.00	121000.00
210807	Газрын төлбөр	8700.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	165490089.04	115813888.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	152255389.04	103688111.79

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13234700.00	12125777.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	584442373.58	634798429.54
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	75000414.00	63185600.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	75000414.00	63185600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28410795.00	5267888.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11575730.00	3072800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14107600.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2727465.00	2195088.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	436273959.00	505826862.40
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3180193.00	11555926.24
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44757205.58	60518079.14
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44757205.58	60518079.14
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>376602534.08</u>	<u>319739212.46</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	307489277.00	221687847.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	307489277.00	221687847.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	307489277.00	221687847.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	307489277.00	221687847.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-307489277.00</u>	<u>-221687847.00</u>
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	31189000.00	96833900.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	31189000.00	96833900.00
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	72378.21	0.00
250005	Төлсөн ногдол ашиг	72378.21	
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>-31261378.21</u>	<u>-96833900.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	37851878.87	1217465.46
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	88684830.51	126536709.38
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	126536709.38	127754174.84

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	879,562,126.6 2	1,209,140,326.9 5	896,745,472.15	2,985,447,925.7 2
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			3,186,564.00	3,186,564.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	879,562,126.6 2	1,209,140,326.9 5	899,932,036.15	2,988,634,489.7 2
C07	Тайлант үеийн үр дүн			117,375,051.58	117,375,051.58

C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	879,562,126.6 2	1,209,140,326.9 5	1,017,307,087.7 3	3,106,009,541.3 0
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	879,562,126.6 2	1,209,140,326.9 5	1,017,307,087.7 3	3,106,009,541.3 0
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,605,756.39	1,605,756.39
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	879,562,126.6 2	1,209,140,326.9 5	1,018,912,844.1 2	3,107,615,297.6 9
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	15,215,688.00	-		-15,215,688.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			173,354,001.22	173,354,001.22
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	864,346,438.6 2	1,209,140,326.9 5	1,192,266,845.3 4	3,265,753,610.9 1

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1867147600.00	1685014629.42	2059176000.00	1883616114.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1761927600.00	1653825629.42	1947638000.00	1786752214.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1631616700.00	1550414420.42	1804142700.00	1718498726.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	993898000.00	955264740.00	1118681000.00	1107368449.54
210101	Үндсэн цалин	721106800.00	703130962.00	757738400.00	761216468.35
210102	Нэмэгдэл	160851600.00	153353259.00	241101300.00	253275282.19
210104	Урамшуулал	87654100.00	74856125.00	91365500.00	64554446.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24285500.00	23924394.00	28475800.00	28322253.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	124237000.00	123206766.42	147565500.00	144554989.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	84481000.00	84093720.34	102014400.00	97533754.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9939000.00	10011242.37	11387800.00	13283304.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7951200.00	7904176.55	9110100.00	9063059.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1987800.00	1932849.90	2277600.00	2167920.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19878000.00	19264777.26	22775600.00	22506951.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	202145900.00	200183672.00	237261900.00	229307147.60

210301	Гэрэл, цахилгаан	14976300.00	13399598.00	16956300.00	12343690.00
210302	Түлш, халаалт	184766600.00	184615434.00	219452600.00	216362587.60
210303	Цэвэр, бохир ус	2403000.00	2168640.00	853000.00	600870.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58834600.00	54027125.00	72717000.00	67507719.00
210401	Бичиг хэрэг	4980000.00	4987610.00	5655300.00	5653117.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31319400.00	29076365.00	32564000.00	29273980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4534400.00	4315300.00	4433600.00	4044872.00
210404	Ном, хэвлэл	183300.00	157000.00	209300.00	55000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3337000.00	2515600.00	6406500.00	5129500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14480500.00	12975250.00	23448300.00	23351250.00
2105	Нормативт зардал	94526600.00	78672345.00	86829600.00	50242171.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	24426000.00	22059611.00	27014100.00	26839664.00
210502	Хоол, хүнс	64691700.00	54781084.00	56548400.00	20172457.40
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5408900.00	1831650.00	3267100.00	3230050.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17647300.00	15771802.00	12239500.00	12200978.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9220000.00	7353000.00	4100000.00	4092000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	90000.00	90000.00	90000.00	75000.00
210604	Урсгал засвар	8337300.00	8328802.00	8049500.00	8033978.00
2107	Томилолт, зочны зардал	12117300.00	9140200.00	5757500.00	4212500.00
210702	Дотоод албан томилолт	12117300.00	9140200.00	5757500.00	4212500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14032500.00	12983696.00	18039500.00	15580086.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12155000.00	11579928.00	13198200.00	10846786.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	574000.00	526000.00	1404000.00	1296000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	588000.00	356630.00	296300.00	296300.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	469000.00	358438.00	320000.00	320000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	156000.00	154000.00	121000.00	121000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ			2700000.00	2700000.00
210807	Газрын төлбөр	40500.00	8700.00		
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	50000.00			
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	114177500.00	101164074.00	105051200.00	87524685.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95500200.00	82588874.00	90351400.00	74418908.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18677300.00	18575200.00	14699800.00	13105777.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	130310900.00	103411209.00	143495300.00	68253488.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	101641300.00	75000414.00	129826100.00	63185600.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	101641300.0	75000414.0	129826100.00	63185600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28669600.00	28410795.00	13669200.00	5067888.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11577000.0	11575730.0	10969200.00	3072800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14107600.0	14107600.0		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2985000.0	2727465.0	2700000.00	1995088.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.0	0.0	0.0	30000.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.0	0.0	0.0	30000.0
222001	Тоног төхөөрөмж				30000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	105220000.00	31189000.00	111538000.00	96833900.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	105220000.0	31189000.0	111538000.00	96833900.00

13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1867147600.00	1698567872.42	2059176000.00	1876193237.46
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	959762300.00	915005094.42	1044734100.00	984216020.86
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	959762300.0	915005094.4	1044734100.00	984216020.86
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	679866900.00	689498638.00	766570100.00	773129487.60
132001	Орон нутгийн төсвөөс	623625600.0	633257338.0	663343600.00	685498637.60
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	56241300.0	56241300.0	103226500.00	87630850.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	29100400.00	2149920.00	24595000.00	23169990.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29100400.0	2149920.0	24595000.00	23169990.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	198418000.00	91914220.00	223276800.00	95677739.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	124518000.0	91914220.0	102854000.00	95677739.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	73900000.0		120422800.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		70781942.38		84335185.38
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		84335185.38		76903308.38
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	561.0	734.0	571.00	571.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	6.00	6.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.0	6.0	6.00	6.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	98.00	98.00	98.00	98.00
620001	Удирдах ажилтан	13.0	13.0	13.00	13.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	61.0	60.0	63.00	63.00

620003	Үйлчлэх ажилтан	18.0	22.0	20.00	20.00
620004	Гэрээт ажилтан	6.0	3.0	2.00	2.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	318.00	336.00	369.00	369.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	159.00	168.00	169.00	169.00
630002	Хувийн ЕБС			169.00	169.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	159.00	168.00	200.00	200.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	159.0	168.0	200.00	200.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	98.0	98.0	98.0	98.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.0	8.0	11.00	11.00
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	25.0	27.0	26.00	26.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн ийлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4.0	4.0	4.00	4.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	18.0	18.0	18.00	18.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	32.0	32.0	30.00	30.00
650010	Гэрээт ажилтан	1.0	1.0	1.00	1.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.0	8.0	8.00	8.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/ төгрөгөөр /	
		Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	366731832.00	242610707.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	366731832.00	47741760.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	366224267.00	47541760.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	621800.00	592700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	604600.00	

210404	Ном, хэвлэл	17200.00	592700.00
2105	Нормативт зардал	0.00	11977500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		11977500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12500000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	12500000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	4229789.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		4229789.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	353102467.00	30741771.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	353102467.00	30741771.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	507565.00	200000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	507565.00	200000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		200000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	507565.00	9900.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	507565.00	9900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	194868947.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	194868947.00
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		194868947.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	366732832.00	242625107.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	366732832.00	242625107.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	344086377.00	225013978.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21646255.00	17005429.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1000200.00	605700.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Орхон сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Засаг даргын орлогч Ж.Энхтуяа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 05-аас 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр хоёр дахь шатны, аудитын менежер Ж.Энхцоодол, ахлах аудитор П.Содном нар анхан шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлэн, гэрээт аудитор У.Мөнхчимэг хариуцаж гүйцэтгэв.

Орхон сумын ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 05-ний өдрийн 01/72 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Орхон сумын ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд төрийн албаны хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, мэргэшсэн мэдлэг чадвар бүхий албан хаагчаар бэхжүүлсний үндсэн дээр манлайлагч аппаратыг бүрдүүлж, байгууллага, хувь хүмүүсийн үйл ажиллагаанд идэвх санаачлагыг удирдан чиглүүлэх замаар сумын эдийн засгийн чадавхи, иргэдийнхээ амжиргааны түвшин сайжруулах, газар зүйн байршил дэд бүтцийн давуу талыг ашиглаж аймгийн нөлөө бүхий сум болоход оршино” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

Сумын Засаг даргаас Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх, стратегийн төлөвлөлт, бодлогын удирдамж, зохицуулалт хийх, мониторингийн хяналт тавих, үнэлж дүгнэх, нутгийн удирдлагын байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулах, мэргэжлийн удирдлагаар хангах замаар иргэдэд төрийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаанд мэргэжлийн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Орхон сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Байгууллагын дотоод хяналт 2020 онд харьяа төсвийн байгууллага ЗДТГ ,Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн чиглэлээр 1 зөвлөмж өгсөн байна. Өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг үнэлж цаашид дутагдлыг дахин давтахгүй алдаа зөрчилгүй ажиллах үүрэг чиглэл өгсөн байна .

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлын 2,671.6 сая төгрөгийн 2 хувь буюу 53,4 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 126.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 127.7 сая төгрөг болж, 1.2 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+) Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	0.01			
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	126.5	127.7	1.2	
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	126.5	127.7	1.2	

Эх сурвалж Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 127.7 сая төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 342.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 385.2 сая БУА-2021/6/СТА-ТТЗ

төгрөг болж 42.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1.1	2.9	1.8
Бусад авлага	341.4	382.2	40.8
Дүн	342.5	385.1	42.6
Үүнээс байгууллагын төрлөөр			
Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих сан	2.2	2.3	0.1
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	0.04	0.04	0
Соёлын төв	0.03	0	(0.03)
Сум хөгжүүлэх сан	322.5	361.7	39.2
Сургууль	1.0	0	(1.0)
Хүн эмнэлэг	2.1	0	(2.1)
Цэцэрлэг	0.08	7.4	7.3
Эмийн эргэлтийн сан	0.7	0	(0.7)
Байгаль хамгаалах сан	1.5	1.5	0
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	12.2	12.2	0
Дүн	342.5	385.2	42.6

Эх сурвалж: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай 377.7 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн гэрээгээр 2011 оноос хойш олгосон авлага байна.
- Жижиг дунд үйлдвэрлэл дэмжих зорилгоор 2014 оноос хойш зээлийн гэрээ байгуулж олгосон авлага байна.
- Төрийн албан хаагч нарт 2014 оноос гэрээгээр эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй 2 жил малжуулах төсөлд хамруулдаг авлага байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоом худалдах, худалдан авахдаа гэрээний 1.3 дахь заалтыг зөрчин 4.5 сая төгрөгийн бараа бүтээгдэхүүнээ худалдагч тал хугацаандаа нийлүүлээгүй байна.

Тайлант онд орон нутаг болон тусгай шилжүүлгийн байгууллагууд авлага бууруулах арга хэмжээг авч ажилласан хэдийч цэцэрлэг, Сум хөгжүүлэх сан 42.6 сая төгрөгийн авлагыг шинээр үүсгэсэн байна.

3.5.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 197.5 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 209.1 мянган төгрөг болж 11.6 сая төгрөгөөр төсөвт байгууллагын бараа материал өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эдлэх хувь
Тусгай зориулалтын материал	30.3	17.2	(13.1)	
Эм боох материал	21.5	20.1	(1.4)	
Бэлэн бүтээгдэхүүн	0.6	1.6	1	
Бичиг хэргийн материал	2.3	1.9	(0.4)	
Аж ахуйн матераил	8.4	8.8	0.4	
Сэлбэг хэрэгсэл	1.3	3.5	2.2	
Түлш шатах тослох материал	3.2	5.8	2.6	
Барилгын засварын материал	4.8	6.6	1.8	

Хүнсний материал	12.9	4.6	(8.3)	
Бусад хангамжийн материал	112.2	124.8	12.6	
Нөөцийн бараа		14.2	14.2	
Дүн	197.5	209.1	11.6	100.0

Эх сурвалж: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 11.6 сая төгрөгөөр өссөн нь төсөвт байгууллагын худалдан авсан бараа материалиас шалтгаалжээ. Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 183.6 сая, хандиваар 18.5 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, зарцуулсан 208.8 сая хасаж, 209.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Өсөх ирээдүй цэцэрлэг 8.5 сая төгрөгийн бараа материалын ангиллыг үндсэн хөрөнгийн шинж чанартай буруу бүртгэсэн.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 2453.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 2545.7 сая төгрөг болж 92.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №.4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн (+) Буурсан (-)	Дүнд эзлэх хувь
Барилга байгууламж, орон сууц	1772.1	2303.3	531.2	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(216.5)	(541.7)	325.2	
Авто-тээврийн хэрэгсэл	268.7	257.0	(11.7)	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(133.6)	(144.8)	11.2	
Машин тоног төхөөрөмж/компьютер/	295.6	275.8	(19.8)	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(203.1)	(97.5)	(105.6)	
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	205.2	153.5	(51.7)	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(115.9)	(58.7)	(57.2)	
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1.9	1.9	0	
Бусад үндсэн хөрөнгө	414.9	121.2	(193.7)	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(159.0)	(49.6)	(109.4)	
Дуусаагүй барилга байгууламж	174.5	174.5	0	
Ном	27.9	27.8	(0.1)	
Програм хангамж	4.8	6.8	2	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(3.8)	(3.5)	(0.3)	
Бусад биет бус хөрөнгө	119.7	119.7	0	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(0.3)		(0.3)	
Дүн	2453.0	2545.7	92.7	100.0
Эмийн эргэлтийн сан	8.9		(8.9)	
Соёлын төв	144.4	148.2	3.8	
ЗДТГ	1428.7	1669.1	240.4	
Сургууль	394.1	271.8	(122.3)	
Эмнэлэг	144.4	134.9	(9.5)	
Цэцэрлэг	329.6	316.9	(12.7)	
ИТХ	2.7	4.7	2.0	
Дүн	2453.0	2545.7	92.7	100.0

Эх сурвалж: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 2545.7 сая төгрөг болж, 92.7 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 221.7 сая, хандиваар 109.5 сая, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 294.7 сая, анхны өртөгөө элэгдлээрээ нөхсөн хөрөнгийг дахин шинэчлэн үнэ тогтоосон 31.4 сая, бусад 37.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн, балансаас балансад шилжүүлсэн 300.1 сая, акталсан 82,8 сая, худалдан зарцуулсан 6.4 сая, бусад 136.7 сая төгрөгөөр тус тус хасагдснаас шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- Өсөх ирээдүй цэцэрлэг нь 26.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн ангиллыг буруу бүртгэсэн, Сангийн сайдын тушаалаар батлагдсан ашиглалтын хугацааг мөрдөөгүй байна.

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 13.6 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1.9 сая төгрөг болж 11.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн (+) Буурсан(-)	Дүнд эзлэх хувь
Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг	0.07	1.8	1.73	
Байгууллагад төлөх өглөг	13.6	0.01	(13.6)	
Дүн	13.6	1.9	(11.7)	100.0
ЗДТГ		0.01	0.01	
Сургууль		1.8	1.8	
Эргэлтийн эмийн сан	12.2		12.2	
Соёлын төв	0.07		0.07	-
Хүн эмнэлэг	0.02		0.02	
Цэцэрлэг	1.4	0.03	(1.4)	
Дүн	13.6	1.9	(11.7)	100.0

Эх сурвалж: Орхон сумын засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд 1.9 сая төгрөгийн өр байна. Үүнд:

- ЗДТГ 0.1 сая төгрөг, цэцэрлэг 0.03 сая төгрөг, ЕБС нь 1.8 сая төгрөгийг цалингаас суутгаад байгууллагад шилжүүлээгүй өр төлбөр байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Орхон сумын цэцэрлэг нь цалингийн зардлаас өглөг үүсгээгүй байхад эрхлэгчид сумын Засаг даргын захирамжаар 2019 оны үр дүнгийн урамшуулал болох 0.9 сая төгрөгийг 2020 онд олгосон.
- ЕБС нь тайлант онд 1.8 сая төгрөгийн ХХОАТ өглөг үүсгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3106.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 3265.7 сая төгрөг болж 159.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 6. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО /САЯ ТӨГРӨГ/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+) Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	879.5	864.3	(15.2)	
Хуритлагдсан үр дүн	1017.3	1192.3	175	
Хөрөнгийн дахин үнэлгэний зөрүү	1209.1	1209.1	0	
Дүн	3106.0	3265.7	159.7	

Эх сурвалж: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 3265.7 сая төгрөг болж 159.7 сая төгрөгөөр өссөн нь төсвийн байгууллагууд бараа материал худалдаж авсан, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлж бусад хангамжийн материал нэмэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

3.5.7 Орлогын данс

Орлогын төлөвлөгөөг 106.2 сая төгрөгөөр баталж, 132.4 сая төгрөгийг бүрдүүлэн, 26.2 сая төгрөгөөр буюу 124.7 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7 Орлогын гүйцэтгэл

ЭЗА	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/сая төгрөг/ Хэтрэлт +, хэмнэлт-
11	Татварын орлого	106.2	132.4	26.2
110	Орлогын албан татвар	48.9	61.6	12.7
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	48.9	61.6	12.7
110002	Үйл ажиллагааны орлого	10.1	12.4	2.3
110003	Хөрөнгийн орлого	21.8	15.6	(6.2)
110008	Шууд бус орлого	17.0	33.6	16.6
113	Хөрөнгийн албан татвар	3.1	2.7	(0.4)
113002	Бууны албан татвар	3.1	2.7	(0.4)
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	54.1	68.0	13.8
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	20.7	18.5	(2.2)
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5.0	5.7	0.7
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	10.0	6.8	(3.1)
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5.7	5.9	0.2
1181	Газрын төлбөр		4.5	4.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	33.4	44.9	11.5
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	32.0	43.7	11.7
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0.4	0.5	0.1
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.9	0.6	(0.3)

Эх сурвалж: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үйл ажиллагааны орлого 122.4 хувь, орлогын албан татварын орлого 125.7 хувь, шууд бус орлого 197.9 хувь, бусад татвар, төлбөр, хураамж 125.6 хувь, улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 114.7 хувь, хог хаягдлын хураамжийн орлого 103.4 хувь, байгалийн нөөц ашигласны төлбөр 134.6 хувь тус тус давсан биелэлттэй байна. Хүү торгуулийн орлого 167.0% биелэлттэй байгаа нь газрын зөрчлийн орлого 11 сая төгрөгөөр давж биелэсэн, ойгоос мод түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр 136% биелэлттэй байна. Айл өрхийн түлээний хэрэглээ нэмэгдсэн нь цаг агаарын хүйтнээс шалтгаалсан. Улсын тэмдэгтийн хураамжын орлого 114.7 биелэсэн нь үйл ажиллагааны орлогууд 100 дээш хувиар нэр төрөл дээр жигд ханган биелэгдсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Бууны албан татвар 0.4 сая төгрөгөөр тасарсан байна.
- Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 3.1 сая төгрөгөөр тасарсан байна.

3.5.8 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой 58.3 сая төгрөгийн 17 алдаа зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- ЕБС нь хичээл үйлдвэрлэлээс 0.9 сая төгрөгийг хөрөгийн зардалд, бусдаар гүйцэтгүүлэх зардлаас 5.9 сая төгрөгийг урсгал засварт зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн.
- ЭМТ, соёлын төв, ИТХ нь цалингийн зардлаас ажил олгогчийн НДШ-н зардлаас бүгг хооронд гүйлгэн зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаалаар батлагдсан төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх журмын 5.5 дахь заалт, Сангийн сайдын 2015-1-20-ны өдрийн 7-р тушаалыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн аудитын үнэн зөв байх батламж мэдээдлийг хангахгүй байна.
- ЭМТ, цэцэрлэг нь батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй ажил хавсарсан нэмэгдэл олгосон
- Харилцагч байгууллагуудтай тооцоо нийлж үлдээдлийг баталгаажуулаагүй. /ЭМТ/
- Тендерт шалгараагүй ААН байгууллагаас эм, эмийн хэрэгсэл худалдан авсан. /ЭМТ/
- Цалингийн зардлаас өглөг авлага үүсгээгүй шууд зардал гаргасан. /Соёлын төв, ИТХ/
- СӨБ нь 2020 оны 3.4 улирлын үр дүнгийн урамшууллын захирамж гаргахдаа 4 улирлын ур чадварыг урьдчилан шийдвэр гаргасан. Мөн цалингийн зардлаас ажилчдад түлээ, нүүрсний мөнгө олгосон.
- ЗДТГ нь няравын тайланд 0.1 сая төгрөгийн бараа материал орлого, зарлагын баримтгүй, 1,1 сая төгрөгийн бараа материал шаардахгүй зарцуулсан 0,1 сая төгрөгийн засварын хөлс орлогодсон, харилцахын нэхэмжлэх бараа материалын орлого зарлага зөрүүтэй нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна. Мөн нормын хувцас зөөлөн эдлэлийн зардлаас цэвэрлэгээний материал худалдан авахаар төлөвлөн зарцуулдаг нь төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн байна.
- ЗДТГ нь засаг даргын нөөц хөрөнгөнөөс баримтгүй 0,1 сая төгрөгийг няравын дансанд шилжүүлэн, зарцуулах мөнгөн дүнгээс илүү зардал гарган “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 3.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна. Мөн албан томилолтын зардлыг илүү олгосон байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Улсын /орон нутгийн / төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Орхон сумын ИТХ-ын 2020 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 05/04 дугаар тогтоолд зааснаар Орхон сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайлант онд 0.1 сая төгрөгийн орлого улсын /орон нутгийн / төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсан ба 2020 оны 09 сарын 23-ны өдрийн батлагдсан төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай 10/03 тоот тогтоолоор орон нутгийн төсөвт байгууллагын өөрийн орлого нийт 0.1 сая төгрөгөөр батлан гүйцэтгэл 0.1 сая буюу төлөвлөгөөг 100 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 8. Төвлөрүүлэх орлого

/сая төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
ЗДТГ-ын үндсэн үйл ажиллагааны орлого	0.1	0.1	0	100%
Нийт дүн	0.1	0.1	0	100%

ЗДТГ-н үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөө биелэсэн нь зочид буудлын үйлчилгээ болон худгийн усны орлогоос шалтгаалсан байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2061.8 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2061.8 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 2.6 сая төгрөгөөр бууруулж 2059.2 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

2020 оны төсвийн жилд тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудад 984.2 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 773.1 сая төгрөгийн санхүүжилт тус тус ирсэн байна. Мөн 2019 Эрүүл мэндийн төв нь эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 23.2 сая төгрөг, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас 95.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авсан байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 106.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 14.3 сая төгрөгөөр давсан нь иргэдийн дипозит буурсан хүү багассан, төлөвлөгдөөгүй ноосны урамшуулалын ашиг орсон, эрх шилжүүлж авсан иргэдээс ойн гоожингийн орлогын төлөвлөгөө давж биелэгдсэн, айл өрхийн тоо нэмэгдсэн, загасны зөвшөөрөл их авсан учраас хяналт шалгалт үр дүнтэй хийгдсэн нь шалтгаалжээ.

Туслах үйл ажиллагааны орлого 17.5 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 10.8 сая төгрөгөөр давсан нь ЗДТГ-ын зочид буудлын үйлчилгээ, худагын ундны усаас орлого орж, газрын зөрчлийн торгуулын орлогын төлөвлөгөө давж биелэсэн нь шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1883.6 сая төгрөг буюу 91.5 хувьтай байгаа нь Коронавирусын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан төсвийн орлого бүрдэлт, салбарын ажлын онцлог ачаалал, нийгмийн шаардлагад нийцүүлэн төсвийн захирагчдыг төсвийн хэмнэлтийн горимд шилжүүлж, цалин нийгмийн даатгалын шимтгэлээс бусад зардлыг эрэмбэ тогтоож зардлуудыг хойшлуулах, хязгаарлах арга хэмжээ авч ажилласан нь шалтгаалсан байна. Үүнд:

- Цэцэрлэг үдийн цай хоол хүнсний зардлаас 36.6 сая төгрөгийг зарцуулаагүй татан төвлөрүүлсэн.
- Орон нутгийн төсвийн байгууллагууд шатахууны зардал 0.1 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад 0.3 сая төгрөг, шуудан холбооны зардалд 0.1 сая төгрөг тус тус хэмнэсэн байна.

Орон нутгийн төсвийн байгууллага 3.3 сая төгрөгийг төсвийн ерөнхий орлогын дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засгийн газрын нөөц хөрөнгөөс 225.0 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 17.0 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 0.6 сая, нийт 242.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс хангамж бараа материалын зардалд 0.6 сая, норматив зардалд 11.9 сая бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардалд 4.2 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 30.7 сая, бусад урсгал шилжүүлэг 0.2 сая нийт 242.6 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1057 мэдээллээс 1028 мэдээллийг хугацаанд нь, 6 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 21 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Тухайлбал: Ерөнхий боловсролын сургууль 151 мэдээллээс 140 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 хугацаа болоогүй, 8 мэдээллийг хоцроосон 8, мэдээлээгүй 1, Цэцэрлэг 151 мэдээллээс 141 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 мэдээлэл хугацаа болоогүй, 7 мэдээллийг хоцроосон, мэдээллэгүй 1, Соёлын төв 151 мэдээллээс 150 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээллийг хоцроосон байна. Эмнэлэг 151 мэдээллээс 148 мэдээллийг хугацаанд нь, 3 мэдээллийг хоцроосон, ИТХ 151 мэдээллээс 150 мэдээллийг хугацаанд 1 мэдээллийг хоцроосон байна. СХС,ОНХС Төрийн сан, эргэлтийн эмийн сан 151 мэдээллээс 148 мэдээллийг хугацаанд нь 2 мэдээлэл хугацаа болоогүй, 1 мэдээллийг хоцроож байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 9 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь Хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	3		3				100%
Нийт							

/сая төгрөг/

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 7 төсвийн байгууллага, 2 тусгайн сангийн нийт 9 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 2 тусгай сан, төрийн сан, цэцэрлэг, ИТХ болон Соёлын төв түүвэрт хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” 3, /сургууль, эрүүл мэндийн төв, ЗДТГ/ дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 191.9 сая төгрөгийн 5 алдаа, зөрчил илрүүлснээс шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 191.9 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэсэн зүйл байхгүй байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

Харьяа байгууллагуудын шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1208 мэдээллээс 950 мэдээллийг хугацаанд нь, 6 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 21 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг байршуулаагүй шилэн дансны тухай хуулийг зөрчсөн нь үнэлгээ үнэн зөв байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв

Төвлөрүүлсэн захирагчид 151.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 4 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 99.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 0.3 сая төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад залруулж, 4.1 сая төгрөгийн 5 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 15.6 сая төгрөгийн 3 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 79.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 16 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Шилэн данстай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт: Харьяа байгууллагуудын шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1208 мэдээллээс 950 мэдээллийг хугацаанд нь, 6 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 21 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

4.1.2 Эрсдэл: Шилэн дансны хуулийг хэрэгжүүлээгүй.

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Зөвшөөрсөн.

4.2 Авлагатай холбоотой асуудал

4.2.1 Илрүүлэлт: 2020 онд авлага, өглөг нэмэгдсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн өр авлага үүсгэхгүй байх шаардлагыг биелүүлээгүй байна.

4.2.2 Эрсдэл: Өр авлага хуримтлагдах.

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн өмнөх оны өр, авлагыг барагдуулах зөвлөмж өглөө.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Зөвшөөрсөн.

4.3 Зардлын данстай холбоотой асуудал

4.3.1 Илрүүлэлт: Аудитаар нийт 99.3 сая төгрөгийн 25 алдаа, зөрчил илэрсэн нь үнэлгээ, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.3.2 Эрсдэл: Хууль зөрчих

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн дотоод хяналтыг сайжруулах, төсвийн сахилга баттай ажиллах зөвлөмж өглөө.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Зөвшөөрсөн.

4.4 Төсвийн гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

4.4.1 Илрүүлэлт: Хадгаламжийн хүү, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, шууд бус орлогууд тасарсан байна.

4.4.2 Эрсдэл: Хяналт сулрах, төсвийн захиран зарцуулалт хэтрэх

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2021.03.25	Аудитын нэр: Орхон сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код: БУА-2021/6/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр: Орхон сумын Засаг дарга	Сая төгрөгөөр	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	Харьяа байгууллагуудын шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1208 мэдээллээс 950 мэдээллийг хугацаанд нь, 6 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 21 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг байршуулаагүй байна.	0	Алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.	Засаг даргын орлогч, нягтлан бодогч	Ж.Энхтуяа Т.Бурмаа
2	2020 онд авлага, өглөг нэмэгдсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн өр авлага үүсгэхгүй байх шаардлагыг биелүүлээгүй байна.	42.6	Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн өмнөх оны өр, авлагыг барагдуулах зөвлөмж өглөө.	Засаг даргын орлогч, нягтлан бодогч	Ж.Энхтуяа Т.Бурмаа
3	Хадгаламжийн хүү, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, шууд бус орлогууд тасарсан байна.	10.0	Төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөх, орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд дайчлан ажиллах зөвлөмж өглөө.	Засаг даргын орлогч, нягтлан бодогч	Ж.Энхтуяа Т.Бурмаа
4	Аудитаар нийт 99.3 сая төгрөгийн 25 алдаа, зөрчил илэрсэн нь үнэлгээ, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	99.3	Санхүүгийн дотоод хяналтыг сайжруулах, төсвийн сахилга баттай ажиллах зөвлөмж өглөө.	Засаг даргын орлогч, нягтлан бодогч	Ж.Энхтуяа Т.Бурмаа
5	Иргэд аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас НӨАТ-ын баримтгүйгээр худалдан авалт хийсэн.	0	НӨАТ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3, 17.3.2, 17.6 заалтуудыг мөрдөж, анхан шатны баримтыг И	Засаг даргын орлогч, нягтлан бодогч	Ж.Энхтуяа Т.Бурмаа

			баримтаар бүрэн баталгаажуулж хэвших зөвлөмж өглөө.		
	Дүн	151.9			